ਰਾਮਵੀਰ ਉਪਾਧਯਾਯ ਅਤੇ ਅਨਯ
ਬਨਾਮ
ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਅਨਯ
(ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੱਡੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ.) ਨੰਬਰ 2953 ਦਾ 2022)
ਅਪ੍ਰੈਲ 20, 2022
[ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ ਅਤੇ ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ, 1973: ਧਾਰਾ 482 – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਬਚਾਉ – ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਵਿਚਕਾਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦੁਸ਼ਮਣੀ – ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 365/511 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3(1)(ਧਾ) ਦੇ 1989 ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦੂਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ – ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲਈ ਅਤੇ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ – ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ – ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਤੀਦ੍ਵੰਦਵੀਤਾ ਕਾਰਨ ਉਤਪੰਨ ਦੁਰਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ – ਫੈਸਲਾ: ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਬਦਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਕਾਰਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਕਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ – ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਹੀਅਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਫ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ – ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ – ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ – ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਧਾਰਾ 365/511 – ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ (ਅਤਿਆਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1989 – ਧਾਰਾ 3(1)(ਧਾ).

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੱਡੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਭਾਵੇਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੂਝਬੂਝ ਨਾਲ ਵਰਤਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਵਰਤਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ,

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤਾਂ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਤੁਕੀ, ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਦਬਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ। [ਪੈਰਾ 27, 29]

1.2 ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਬਦਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਕਾਰਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਜੇਕਰ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਪਰਯਾਪਤ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾਕਰਤਾ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਮਾਲਾ ਫਾਈਡਜ਼ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਬਦਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਕਾਰਨ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੇਕਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਾਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਜਾਂ ਕੈਟਲਾਈਜ਼ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 30]

2. ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਵਿਚਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਤੀਦਵੰਦਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 19/2018 ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੁਆਰਾ

ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2, ਇੱਕ ਧੋਬੀ ਜਾਤੀ ਵਾਲੇ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਗੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 19 ਦੇ 2018 ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼, ਜੇਕਰ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਜਾਣ, ਤਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ (ਅਤਿਆਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ), 1989 ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 24]

2.2 ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 19/2018 ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਖਿਲਾਫ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਬਦਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚੂੰਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 200 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਬਿਆਨਾਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰਬਰ 17 ਦੇ 2010 ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਦਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਨਿਆਇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 25][347-D-E]

2.3 ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪੁੰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਿਸੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਝੂਠੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ ਇੱਕ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਚ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸੱਚੇ ਹਨ ਜਾਂ ਝੂਠ, ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਏ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਸਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਬੇਤੁਕੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਪਰਾਧ. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਨੰ.19/2018 ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 39, 40][354-D-H]

ਸ਼ਾਂਤਨੂ ਭੁਰਾਭਾਈ ਭੂਰੀਆ ਬਨਾਮ ਆਨੰਦ ਅਥਾਭਾਈ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ 2021 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ 974; ਮੋਨਿਕਾ ਕੁਮਾਰ (ਡਾ.) ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ (2008) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 781 : [2008] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 943; ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਧਨਲਕਸ਼ਮੀ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਪ੍ਰਸੰਨਾ ਕੁਮਾਰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1990 ਐਸ.ਸੀ 494 : [1989] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 165; ਸ਼ਿਓਨੰਦਨ ਪਾਸਵਾਨ ਬਨਾਮ ਹੋਰ (1987) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 288 : [1987] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 702; ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ (1980) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 471 : [1980] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1071; ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਰੋਹਤਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1983) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 1 : [1983] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 884; ਰਾਜ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਗੌਰੀਸ਼ੇਟੀ ਮਹੇਸ਼ (2010) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 588; ਪਰਮਜੀਤ ਬਤਰਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਉਤਰਾਖੰਡ (2013) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 673; ਮਾਧਵ

ਕੇਸ ਲਾਅ ਹਵਾਲਾ

[2008] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 943 ਪੈਰਾ 28 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1989] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 165 ਪੈਰਾ 29 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1987] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 702 ਪੈਰਾ 30 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1980] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1071 ਪੈਰਾ 30 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1983] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 884 ਪੈਰਾ 31 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(2010) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 588 ਪੈਰਾ 32 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(2013) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 673 ਪੈਰਾ 33 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1988] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 930 ਪੈਰਾ 34 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2007] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 847 ਪੈਰਾ 35 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(2021) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 524 ਪੈਰਾ 36 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1990] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 259 ਪੈਰਾ 37 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2007] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 937 ਪੈਰਾ 38 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿ.) ਨੰਬਰ 2953 ਦੀ 2022.

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 07.03.2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2021 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ U/s 482 ਨੰਬਰ 27904 ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦਾ।

ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ: ਰਾਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਡਾ. ਰਘੁਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਵਿਪਨ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਧਰਮਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਕੁ. ਦੀਕਸ਼ਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਖਿਲੇਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ.

ਸਿਧਾਰਥ ਦਵੇ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸਵੇਤਾਸ਼ਵਾ ਅਗਰਵਾਲ, ਸੰਚਿਤ ਗਰਗਾ, ਨਿਕੁੰਜ ਜੈਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਇੰਦਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ.

1. ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 07.03.2022 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਹ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1973 ਦੇ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 29704 ਦੀ 2021 ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ... ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 17 ਸਤੰਬਰ 2021 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹਾਥਰਸ ਦੇ 4ਵੇਂ ਅਤਿਰਿਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 (ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.) ਦੀ ਧਾਰਾ 365 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 511 ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ (ਅਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ), 1989, ਇਸ ਨੂੰ "ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1)(ਧਾ) ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਸੰਜੋਗ ਲੈਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

2. ਸ੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਆਪਣੇ ਤਰਕ ਖੋਲ੍ਹਦਿਆਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੁਰਭਾਵਨਾਪੂਰਣ ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਕਲਾਸਿਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਕਾਰਨ ਝੂਠੇ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ/ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 156 (3) ਅਧੀਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਦੇਵੇਂਦਰ ਅਗਰਵਾਲ, ਸਾਬਕਾ ਐਮ.ਐਲ.ਏ., ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਜਵਾਬੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਉਕਤ ਦੇਵੇਂਦਰ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਖਿਲਾਫ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਹਨ।

3. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਾਂ ਕਿ 1 ਜਨਵਰੀ 2010 ਨੂੰ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਰਾ ਦੇਵੀ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਮਹਾਮਾਇਆ ਨਗਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ (ਹੁਣ ਹਾਥਰਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ) ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, 2010 ਦੇ ਐਮ.ਐਲ.ਸੀ. ਚੋਣ ਵਿੱਚ। ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਗੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ।

4. ਉਸੇ ਦਿਨ, ਜਾਂ ਕਿ 1 ਜਨਵਰੀ 2010 ਨੂੰ, ਦੇਵੇਂਦਰ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ। ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਗੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ।

5. 2ਜੀ$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਜਨਵਰੀ 2010 ਨੂੰ, ਮੀਰਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਸਦਾਬਾਦ, ਹਾਥਰਸ ਦੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ (ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ 156(3) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰਬਰ 412 ਆਫ 2010 ਸੀ, ਚੰਦੱਪਾ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰ (ਐਸ.ਐਚ.ਓ) ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਪਤੀ ਦੇ ਅਗਵਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ ਲਈ।

6. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪਰਾਧ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 17/2010 ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਦਾਬਾਦ, ਹਾਥਰਸ ਦੇ ਸਰਕਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਆਖਰੀ [ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ] ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ।

ਕੇਸ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੋਈ ਅਗਵਾ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਕਾਰਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

7. ਮੀਰਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਮੀਰਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਸੀ.ਬੀ. ਸੀ.ਆਈ.ਡੀ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 17.10.2018 ਨੂੰ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਮੀਰਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 5ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ 2020 ਨੂੰ, ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਹਾਥਰਸ ਨੇ ਮੀਰਾ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 17/2010 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

8. ਫਰਵਰੀ 2017 ਵਿੱਚ, ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੇ ਸਦਾਬਾਦ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ। ਸ੍ਰੀ ਦੇਵੇਂਦਰ ਅੱਗਰਵਾਲ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਦਵੰਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲੜੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ, 8ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ 2017 ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਦੇਵੇਂਦਰ ਅੱਗਰਵਾਲ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸੀ, ਨੇ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ।

9. ਇੱਕ ਪੁਸ਼ਪੇਂਦਰ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਸਮਰਥਕ ਸੀ, ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ।

ਪੁਸ਼ਪੇਂਦਰ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਰਾਮਹਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਇੱਕ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਵੇਂਦਰ ਅੱਗਰਵਾਲ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਵੇਂਦਰ ਅੱਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਖਿਲਾਫ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

10. ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਦੇਵੇਂਦਰ ਅੱਗਰਵਾਲ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸੀ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁਸ਼ਪੇਂਦਰ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਰਾਮਹਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਮਿਸਕ. ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2739/2017 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਵੇਂਦਰ ਅੱਗਰਵਾਲ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

11. 26ਵੀਂ ਅਕਤੂਬਰ 2017 ਨੂੰ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ/ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਐਸ.ਸੀ./ਐਸ.ਟੀ. ਐਕਟ, ਹਾਥਰਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 156(3) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਕ, ਰਾਨੂ ਪੰਡਿਤ, ਜੋ ਕਿ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਹੈ ਅਤੇ 6-7 ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਉਸ ਨੂੰ ਗੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਘਸੀਟਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜੋ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਭੀੜ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਚੰਦੌਪਾ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਐਸ.ਐਚ.ਓ. ਨੂੰ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

12. ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

“1. ਬਿਨੈਕਾਰ “ਧੋਬੀ” ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ – ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਪਿਛਲਾ ਬੀ.ਡੀ.ਸੀ ਮੈਂਬਰ ਹੈ:

2. ....

3. ਕਿ 01.09.2017 ਨੂੰ, ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਲਗਭਗ 2.45 ਜਾਂ 3 ਵਜੇ, ਉਲਟਾ ਪਾਰਟੀ ਨੰਬਰ 1 ਰਾਮਵੀਰ ਉਪਾਧਯਾਯ ਆਪਣੀ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਕਾਫਲੇ ਨਾਲ ਪਿੰਡ-ਬਿਸਾਨਾ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸਦੀ ਜਾਤੀ ਦੀ ਗਾਲੀ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਸੜਕ 'ਤੇ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲੇ ਧੋਬੀ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਪੰਖ ਨਿਕਲ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਤੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਦੌੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੋਂ ਤੂੰ ਕਦੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਰਾਮਵੀਰ ਉਪਾਧਯਾਯ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਖਿੱਚ ਕੇ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਪਾਓ; ਫਿਰ ਉਲਟਾ ਪਾਰਟੀ ਨੰਬਰ 2 ਰਾਣੂ ਪੰਡਿਤ ਅਤੇ 6-7 ਹੋਰ ਅਣਜਾਣ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿਹਰੇ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖਿੱਚਿਆ ਅਤੇ ਮਾਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਸੜਕ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਅਤੇ ਅੰਨੂ ਵਾਸੀ ਜਿੰਦਪੱਤੀ, ਬਿਸਾਨਾ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਵਾਸੀ ਗੰਭੀਰਪੱਤੀ, ਬਿਸਾਨਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਵਿਰੋਧ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਵਾਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਥਰਸ ਵੱਲ ਚਲੇ ਗਏ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਕਾਰਨ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਡਰ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣ ਗਿਆ।”

13. ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਨੈ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 19/2018 ਨਾਲ ਨੰਬਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 202 ਅਧੀਨ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚਿਆ ਗਿਆ। ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਬਿਆਨ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਹੈ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 200 ਅਧੀਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ/ਸਪੈਸ਼ਲ ਜੱਜ, ਐਸ.ਸੀ./ਐਸ.ਟੀ. ਐਕਟ, ਹਾਥਰਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰੁਕਮਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅੰਨੂ ਅਤੇ ਧਨੀਰਾਮ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਯੋਗੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਉਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 200 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ।

14. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 699/2016 ਜੋ ਕਿ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਉਪਾਧਯਾਯ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਕੀਤੀ, ਨੇ 4.12.2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਿ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਸਮੇਤ ਪਿਛਲੇ

ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਖਿਲਾਫ 4122 ਮਾਮਲੇ ਲੰਬਿਤ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 2324 ਮਾਮਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਚਾਰਟ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਜੀਵਨ ਕਾਰਾਵਾਸ ਦੇ 430 ਮਾਮਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਖਿਲਾਫ ਲੰਬਿਤ ਸਨ।

ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਰ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਨੁਰੋਧ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪੂਰਵ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 19/2018 ਨੂੰ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਕੋਰਟ ਨੰਬਰ 4, ਹਾਥਰਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਇੱਕ ਵਿਧਾਇਕ/ਪੂਰਵ ਵਿਧਾਇਕ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 19/ 2018 ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਕੋਰਟ ਨੰਬਰ 4, ਹਾਥਰਸ ਨੇ 17 ਸਤੰਬਰ 2021 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ।

17 ਸਤੰਬਰ 2021 ਦੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 482 ਅਧੀਨ ਕ੍ਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 19/2018 ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ 17 ਸਤੰਬਰ 2021 ਦਾ ਸੂਚਨਾ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

5 ਜਨਵਰੀ 2022 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 482 ਅਧੀਨ ਕ੍ਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਕੋਰਟ ਨੰਬਰ 4, ਹਾਥਰਸ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 19/2018 ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, 7 ਮਾਰਚ 2022 ਨੂੰ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 482 ਅਧੀਨ ਕ੍ਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ।

ਸ੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਪਸਥਿਤ ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਕੋਰਟ ਨੰਬਰ 4, ਹਾਥਰਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਿਆ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 19/2018 ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲੈਣ ਲਈ।

ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਸ੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੇਵਲ ਖਾਸ ਜੱਜ ਹੀ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਕੋਰਟ ਨੰਬਰ 4, ਹਾਥਰਸ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਕ੍ਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 19/2018 ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਤੀਦ੍ਵੰਦਵੀਤਾ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਦੁਰਭਾਵਨਾਪੂਰਣ ਅਭਿਯੋਗ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਵਿੱਚ ਘੋਰ ਹੈ।

22. ਸ਼ਾਂਤਾਬੇਨ ਭੁਰਾਭਾਈ ਭੁਰੀਆ ਬਨਾਮ ਆਨੰਦ ਅਥਾਭਾਈ ਥੈਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ 1,

ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਸਿੱਧਾਰਥ ਦਵੇ, ਵਕੀਲ ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਖਾਸ ਅਦਾਲਤ ਹੀ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

23. ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁੱਦਾ/ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ, ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਨਾ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗ ਖਾਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਪੂਰੀ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜੋ ਕਿ 1 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ 26.1.2016 ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਰਾਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

24. ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦੇ/ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰਣ ਸਮੇਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ (ਅਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1989 ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇੱਤਿਹਾਸ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਧਾਰਾ 14 ਪ੍ਰੀ-ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 14 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਹੇਠ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

.....

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ, ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਲਈ, ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗੀ;

ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਨਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।"

****

28. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ [ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵੀ ਜੋ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ, 1989 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਜ੍ਞਾਨ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਜ੍ਞਾਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ/ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ/ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਜ੍ਞਾਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਕੀ ਪੂਰੀ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ, 1989 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਵਿਗਾੜਿਆ ਹੋਇਆ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?

29. ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 207, 209 ਅਤੇ 193 ਦੀ ਉਚਿਤ ਪੜਚੋਲ ਅਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਅਧਿਨਿਯਮ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ 2016 ਦੁਆਰਾ 26.1.2016 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੋ ਕਿ ਅਧਿਨਿਯਮ 1 ਦੇ 2016 ਦੁਆਰਾ 26.1.2016 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਜ੍ਞਾਨ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਹਿਤਾ, 1973 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 193, 207 ਅਤੇ 209 ਨਾਲ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸੰਜ੍ਞਾਨ ਲੈਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ, ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸੰਜ੍ਞਾਨ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮਾ/ਕੇਸ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼

ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪੂਰੀ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਅਤੇ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਆਦਿ ਵਿਗਾੜੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 452, 323, 325, 504, 506(2) ਅਤੇ 114 ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1)(x) ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਅਤੇ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਲਈ, ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਲਲੇਖਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਲਾਹਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ14 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਦਾਲਤ, ਤੇਜ਼ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸੰਜ੍ਞਾਨ ਲਵੇ। ਪਰ ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸੰਜਞਾਨ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 14, ਲਈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਇੱਥੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ, ਸਾਰੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਸੈੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਸੰਮਿਲਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 14 ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਵੀ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਕੇਸ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੋਲ ਹੈ ਅਦਾਲਤ/ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ।

30. ਉਪਰੋਕਤ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜੋ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਹਨ "ਅਦਾਲਤ ਜੋ ਕਾਇਮ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸੰਜੋਗ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ"। ਸ਼ਬਦ "ਕੇਵਲ" ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁੰਮ ਹੈ। ਜੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸੰਜੋਗ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ, ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ "ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਜੋ ਕਾਇਮ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕੇਵਲ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸੰਜੋਗ ਸਿੱਧਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ"। ਇਸ ਲਈ, ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਹੁਣ ਖਾਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵੀ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸੰਜੋਗ ਲੈਣ ਦੇ ਹੋਰ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸੰਜੋਗ ਸਿੱਖਿਆ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਖਿਆ ਖਾਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਮੂਚੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਗੜ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

23. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸ਼ਾਂਤਾਬੇਨ ਭੁਰਾਭਾਈ ਭੁਰੀਆ (ਸੁਪਰਾ), ਮਿਸਟਰ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਤਰਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੰਬਰ 4 ਹਾਥਰਸ ਦੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸੰਜਾਅ ਲੈਣ ਜਾਂ ਸੰਮਨ/ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

24. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਦੇਵੇਂਦਰ ਅਗਰਵਾਲ ਵਿਚਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਤੀਦਵੰਦਵੀਤਾ ਸੀ। ਪਰੰਤੂ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 19/2018 ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਦੇਵੇਂਦਰ ਅਗਰਵਾਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਧੋਬੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਗੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 19/2018 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼, ਜੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਣ, ਤਾਂ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ।

25. ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੇਵੇਂਦਰ ਅਗਰਵਾਲ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ

ਨੰਬਰ 19/2018 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਖਿਲਾਫ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਪਰੰਤੂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਬਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕੋਰਟ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 200 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰਬਰ 17 ਦੇ 2010 ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਨਿਆਇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

26. ਧਾਰਾ 482 ਦੀ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ:-

“482. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਅਧਾਰਭੂਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਬਚਤ।—ਇਸ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਇਸ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਅਨਿਆਇ ਦੇ ਅੰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਅਨਿਆਇ ਦੇ ਅੰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਅਧਾਰਭੂਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

27. ਭਾਵੇਂ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ, ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਵਰਤਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

28. ਮੋਨਿਕਾ ਕੁਮਾਰ (ਡਾ.) ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 482 ਅਧੀਨ ਕ੍ਰਿ.ਪ੍ਰ.ਸੀ. ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ, ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਜਦੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖੁਦ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਟੈਸਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

29. ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 482 ਅਧੀਨ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੇਵਲ ਤਦ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦੀ, ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਤੁਕੀ, ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਦਬਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਸਿਜ਼ ਧਨਲਕਸ਼ਮੀ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਪ੍ਰਸੰਨਾ ਕੁਮਾਰ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

30. ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਬਦਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਕਾਰਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਗਵਤੀ, ਸੀਜੇ ਨੇ ਸ਼ਿਓਨੰਦਨ ਪਾਸਵਾਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਸਥਾਪਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਪਰਯਾਪਤ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਮਾਲੀਸ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਬਦਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਕਾਰਨ ਵਿਗੜਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭਗਵਤੀ, ਸੀਜੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਓਨੰਦਨ ਪਾਸਵਾਨ (ਉਪਰੋਕਤ) ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸੀ, ਇਸ ਖੋਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਯਰ, ਜੇ., ਨੇ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, “ਜੇਕਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਲੀਸ ਦੁਆਰਾ ਉਤਪ੍ਰੇਰਣ ਜਾਂ ਕੈਟਲਾਈਜੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

31. ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਰੋਹਤਗੀ ਅਤੇ ਓਰਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

“6. ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੋਡ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 482 ਪੁਰਾਣੇ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 561-ਏ ਦੀ ਅਕਸ਼ਰਸ਼ਾਹ ਕਾਪੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੇਵਲ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਨਿਆਇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਉਥੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ

ਸਵਤੰਤਰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਧੀਨਸਥ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਖਿਲਾਫ ਵਰਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਧੀਨ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਅਧੀਨਸਥ ਅਦਾਲਤਾਂ ਖਿਲਾਫ ਅਣਚਾਹੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 561-ਏ (ਜੋ ਹੁਣ ਸੈਕਸ਼ਨ 482 ਹੈ) ਦੀ ਪਹੁੰਚ, ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਰੇਂਜ ਮੌਜੂਦਾ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 397 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਓਵਰਲੈਪਿੰਗ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਘੱਟ ਅਤੇ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਅਚਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਕਰਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਗੇ, ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਹੈ, ਇਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਅਭਿਆਸ. ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 482 ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੋਡ ਦਾ 397(2)।

7. ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਜ ਕਪੂਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ [(1980) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 43 : 1980 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 72] ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਯਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ: [ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੈਰਾ 10, ਪੰ. 47: ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) ਪੰ. 76]

“ਫਿਰ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਅਧਾਰਭੂਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਆਸਾਨ ਇਸਤੇਮਾਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਬਾਧਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਪਰ ਅਧਾਰਭੂਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਇਸੇ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹਨ।”

ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਕਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਅਧਾਰਭੂਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਨਗਗਵਾ ਬਨਾਮ ਵੀਰੰਨਾ ਸ਼ਿਵਲਿੰਗੱਪਾ ਕੋਂਜਲਗੀ [(1976) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 736 : 1976 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 507 : 1976 ਸੁਪਲੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 123 : 1976 ਕ੍ਰਿ ਐਲ.ਜੇ. 1533] ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 202 ਅਤੇ 204 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਆਧਾਰ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ: [ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੈਰਾ 5, ਪੰ. 741 : ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) ਪੰ. 511-12] "ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਖਤਮ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

(1) ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਇਸੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਤਹੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ;

(2) ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਤੁਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਸੰਭਵ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਆਧਾਰ ਹੈ;

(3) ਜਿੱਥੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਮਨਘੜੰਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ 'ਤੇ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹਨ; ਅਤੇ

(4) ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੌਲਿਕ ਖਾਮੀਆਂ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਘਾਟ, ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ।

"ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਉਲਲੇਖਿਤ ਮਾਮਲੇ ਸਿਰਫ ਉਦਾਹਰਣਾਤਮਕ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਕਰਨ

ਲਈ ਕਾਫੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

9. ਇਸੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਸ਼ਾਰਦਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿਨਹਾ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ [(1977) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 505 : 1977 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 132 : (1977) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 357 : 1977 ਕ੍ਰਿ ਐਲ.ਜੇ. 1146] ਜਿੱਥੇ ਭਗਵਤੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ: [ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੈਰਾ 2, ਪੰ. 506 : ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) ਪੰ. 133]

"ਹੁਣ ਇਹ ਸੁਥਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਸੈੱਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਨੁਸਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 482 ਦੀ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

10. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਪੜਾਅਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ [ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ, ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਬਣਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਜੋੜੇ ਜਾਂ ਘਟਾਏ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਤਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਹੈ।

32. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਗੌਰੀਸ਼ੈੱਟੀ ਮਹੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਕਿ ਸਬੂਤ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਕੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਉਚਿਤ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

33. ਪਰਮਜੀਤ ਬਾਤਰਾ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:-

"12. ਜਦੋਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਤਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਅਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੀ ਵਰਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਕੀ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਉੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਤੱਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ..."

34. ਮਾਧਵਰਾਵ ਜੀਵਾਜੀਰਾਵ ਸਿੰਧੀਆ ਬਨਾਮ ਸੰਭਾਜੀਰਾਵ ਚੰਦ੍ਰੋਜੀਰਾਵ ਅੰਗਰੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:-

"ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਆਰੰਭਿਕ ਪੜਾਅ ਉੱਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਟੈਸਟ ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਿਨਾਂ ਵਿਰੋਧ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਪਰਾਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਿਰਛੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਦੋਸ਼ ਸਿੱਧ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਘੱਟ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਯੋਗੀ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਪੜਾਅ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇ।"

35. ਇੰਦਰ ਮੋਹਨ ਗੋਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ10$_{\text{SUPERSCRIPT}}$, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

“46. ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੇ ਉਲਟੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੱਖਤ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਨਾ ਤੋ ਸੰਭਵ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਾਂਛਨੀਯ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 482 CrPC ਭਾਵੇਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੰਭਾਲ ਨਾਲ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਜਦੋਂ ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਟੈਸਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਚੁਕੋਤੀ ਫੈਸਲਾ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।”

36. ਕਪਿਲ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੰਜੇ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ11$_{\text{SUPERSCRIPT}}$, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 482 ਦਾ Cr.P.C. ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

37. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਜਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ12$_{\text{SUPERSCRIPT}}$, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

“102. ਕੋਡ ਦੇ ਵਿਵਿਧ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਪਿੱਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਕੱਢ ਕੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ, ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਪਰਿਚਾਲਿਤ ਅਤੇ ਸੱਖਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਠੋਰ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਅਨੇਕਾਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੰਪੂਰਣ ਸੂਚੀ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।”

(1) ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼, ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਮੁੱਲ ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਪ੍ਰਥਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼, ਕੋਈ ਪਛਾਣਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਹੈ ਸਿਰਫ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 156(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਵਾਏ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 155(2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ।

(3) ਜਿੱਥੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੇਵਿਵਾਦ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਇਸੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਬੂਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ।

(4) ਜਿੱਥੇ, ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਕੋਈ ਪਛਾਣਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਪਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਪਛਾਣਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 155(2) ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(5) ਜਿੱਥੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਇੰਨੇ ਅਜੀਬ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਸੰਭਵ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਸਮਝਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਆਧਾਰ ਹਨ।

(6) ਜਿੱਥੇ ਕੋਡ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਕਟ (ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ) ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ

ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੋਕ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕੋਡ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲਈ ਕਾਰਗਰ ਉਪਚਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ।

(7) ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕਾਰਵਾਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਦਨੀਅਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੋਸ਼ੀ ਉੱਤੇ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਉਲਟੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਦੁਰਭਾਵਨਾਪੂਰਵਕ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ।

103. ਅਸੀਂ ਇਹ ਚੇਤਾਵਨੀ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਅਤੇ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ; ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯਤਾ ਜਾਂ ਅਸਲੀਅਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿ ਅਸਾਧਾਰਣ ਜਾਂ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਖ਼ਾਹਿਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ।

37. ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਵਿੱਚ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਬਜਾਏ ਕਿ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਧਿਅਕਾਲੀ ਪੜਾਅ ਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦੇ, ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਭ੍ਰਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿੱਚ ਪਰਿਣਾਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਮੀਦਾ ਬਨਾਮ ਰਸ਼ੀਦ @ ਰਸ਼ੀਦ ਅਤੇ ਹੋਰ13SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

39. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਿਤ ਮਤ ਅਨੁਸਾਰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਤੀਦ੍ਵੰਦੀ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਝੂਠੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਔਚਿਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਦਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਤਿਆਚਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਦੋਸ਼ ਸੱਚੇ ਹਨ ਜਾਂ ਝੂਠੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਹੀਅਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸਿਵਾਏ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਅਪਵਾਦਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 19/2018 ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਦੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ।

40. ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਛੁਕ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਖਾਸ ਛੱਡੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਦਰਥ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

13 (2008) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 474 [ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

41. ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਅੱਗੇ ਵਧੀਆ ਪੜਾਅ ਦੇ ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਮਰੀਜ਼ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਕਤਵਰ ਦਵਾਈ 'ਤੇ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate